

Τι γνωρίζουμε για τα παιδιά... καταρρίπτοντας τους μύθους

- **Τα παιδιά είναι μικρά. Σε αυτή την ηλικία δεν μπορούν να πάρουν αποφάσεις. Οι ενήλικες είναι αυτοί που έχουν τον πρώτο λόγο στις αποφάσεις.**

Γνωρίζετε ότι σήμερα έχει εδραιωθεί η αντίληψη για το παιδί ως «δρών υποκείμενο»; Η αντίληψη αυτή στηρίζεται σε τρεις παραδοχές: α) τα παιδιά παράγουν έγκυρα και αξιόπιστα νοήματα για τον κόσμο και τη θέση τους σ' αυτόν, β) η γνώση των παιδιών για τον κοινωνικό κόσμο είναι διαφορετική αλλά όχι υποδεέστερη απ' αυτήν των ενηλίκων και γ) οι αντιλήψεις, οι γνώσεις και οι οπτικές των παιδιών για την κοινωνική πραγματικότητα υποστηρίζουν τους ενήλικες να κατανοήσουν καλύτερα τις παιδικές εμπειρίες (Mac Naughton, Hugh & Smith, 2007). Στον αντίποδα βρίσκονται οι παραδοσιακές αντιλήψεις οι οποίες παρουσιάζουν το παιδί ως παθητικό, αδύναμο και εξαρτημένο, ως μαθητευόμενο ενήλικα, ανώριμο και, γι' αυτό, ανίκανο να παίρνει υπεύθυνες αποφάσεις για τη ζωή του.

- **Ο νους των παιδιών είναι στο παιχνίδι.**

Έχετε αντιληφθεί ότι το παιχνίδι αποτελεί μια σοβαρή δραστηριότητα για το παιδί σας; Σήμερα υποστηρίζεται η θεώρηση του παιχνιδιού «ως γνωστικής δραστηριότητας που απελευθερώνει τη σκέψη» μέσα από την οποία προσλαμβάνονται ζητήματα κοινωνικής ταυτότητας, τα οποία τα παιδιά διαπραγματεύονται ή και επιλύουν. Μάλιστα τονίζεται ο ενεργός τους ρόλος στην κατανόηση των πολιτισμών στους οποίους ανήκουν, αλλά και ο δυναμικός τους ρόλος στη διαπραγμάτευσή τους. Αντίθετα, στην παραδοσιακή θεωρία της κοινωνικοποίησης, το παιχνίδι ορίζεται ως μια δραστηριότητα στο οποίο τα παιδιά συμμετέχουν μιμούμενα δραστηριότητες των ενηλίκων, προκειμένου να τις εσωτερικεύσουν.

- **Τα παιδιά δεν έχουν την ωριμότητα της σκέψης**

Τι σημαίνει αυτό; Είναι γνωστό ότι τα παιδιά έχουν έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης από εκείνον των ενηλίκων. Ο τρόπος που αντιλαμβάνονται τα πράγματα -και πολύ περισσότερο ο τρόπος που αντιδρούν σε αυτά- δεν συμβιβάζεται απαραίτητα με αυτό που ονομάζουμε λογική, κοινό νου, «πραγματικότητα». Είναι λάθος να θεωρούμε ότι τα παιδιά είναι ανώριμα επειδή σκέφτονται, αισθάνονται και αντιδρούν διαφορετικά από εμάς τους ενήλικες.

VOICE

Voicing children Opportunities Interaction
Collective decision making Education

Πηγές

Αθανασάκης, Ν. (2006). «Τα δικαιώματα των μαθητών στο σχολείο και η στάση των εκπαιδευτικών». Διδακτορική διατριβή: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Αυγητίδου, Σ. (2001). *Το Παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και κοινωνικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός

Αυγητίδου, Σ. (1999). *Οι κοινωνικές σχέσεις και η παιδική φιλία στην προσχολική ηλικία*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη

Πεχτελίδης, Γ. (2015). *Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας*. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://hdl.handle.net/11419/4744>

Lansdown, G. (2005). *Can you hear me? Young Children's Rights and Public Policy: Practices and Possibilities for Citizenship in the Early Years*. Netherlands: The Bernard van Leer Foundation ανάκτηση από: <https://bibalex.org/baifa/Attachment/Documents/114976.pdf>

Friedrich, H. (2000). *Επικοινωνία στο νηπιαγωγείο* (Μετάφραση Ε. Νούσια). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός

MacNaughton, G., Hughes, P. & Smith, K. (2007). *Young Children As Active Citizens*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.